

2.5.2018

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie stosunków między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi
(2017/2271(INI))

Komisja Spraw Zagranicznych

Sprawozdawca: Elmar Brok

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*):
Bernd Lange, Komisja Handlu Międzynarodowego

(*) Zaangażowana komisja – art. 54 Regulaminu

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie stosunków między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi (2017/2271(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając dokument pt. „Wspólna wizja, wspólne działanie – silniejsza Europa. Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”, przedstawiony przez wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w dniu 28 czerwca 2016 r., a także wspólny komunikat Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 7 czerwca 2017 r. w sprawie strategicznego podejścia do kwestii odporności w działaniach zewnętrznych UE (JOIN(2017)0021),
- uwzględniając wyniki szczytów z udziałem Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych w dniu 28 listopada 2011 r. w Waszyngtonie oraz w dniu 26 marca 2014 r. w Brukseli,
- uwzględniając wspólne oświadczenia z 79. posiedzenia międzyparlamentarnego w ramach Transatlantyckiego Dialogu Ustawodawców, które odbyło się w dniach 28–29 listopada 2016 r. w Waszyngtonie, 80. posiedzenia, które odbyło się w dniach 2–3 czerwca w Valletcie, oraz 81. posiedzenia, które miało miejsce w dniu 5 grudnia 2017 r. w Waszyngtonie,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 kwietnia 2015 r. pt. „Europejska agenda bezpieczeństwa” (COM(2015)0185),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji, ESDZ i Rady z dnia 6 kwietnia 2016 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym – odpowiedź Unii Europejskiej (JOIN(2016)0018),
- uwzględniając wspólne oświadczenie przewodniczących Rady Europejskiej i Komisji oraz sekretarza generalnego NATO z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie wspólnego zestawu propozycji zatwierdzonych przez Radę UE i Radę Północnoatlantycką w dniach 5 i 6 grudnia 2016 r., a także sprawozdania z postępów w jego wdrażaniu z dnia 14 czerwca i 5 grudnia 2017 r.,
- uwzględniając strategię Stanów Zjednoczonych w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego z dnia 18 grudnia 2017 r. oraz narodową strategię obronną Stanów Zjednoczonych z dnia 19 stycznia 2018 r.,
- uwzględniając plan działania UE na rzecz dyplomacji klimatycznej z 2015 r., przyjęty przez Radę do Spraw Zagranicznych,
- uwzględniając porozumienie paryskie, decyzję 1/CP.21, 21. konferencję stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP21) i 11. konferencję stron służącą jako spotkanie stron protokołu z Kioto (CMP11), które odbyły się w Paryżu w dniach 30 listopada – 11 grudnia 2015 r.,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie stosunków transatlantyckich, w

szczegółności rezolucję z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie poprawy stosunków między UE a USA w ramach porozumienia o partnerstwie transatlantyckim¹, rezolucję z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie stosunków transatlantyckich po wyborach w USA², rezolucję z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie szczytu UE–USA w dniu 28 listopada 2011 r.³ oraz rezolucję z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie roli UE w promowaniu szerszego partnerstwa transatlantyckiego⁴,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie Europejskiej Unii Obrony⁵,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB)⁶,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO)⁷,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Handlu Międzynarodowego (A8-0000/2018),
- A. mając na uwadze, że partnerstwo między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi opiera się na silnych więzach politycznych, kulturalnych, gospodarczych i historycznych, na wspólnych wartościach, takich jak wolność, demokracja, prawa człowieka i praworządność, na wspólnych celach, takich jak dobrobyt, bezpieczeństwo, otwarte i zintegrowane gospodarki, postęp społeczny i włączenie społeczne, zrównoważony rozwój i pokojowe rozwiązywanie konfliktów, a także mając na uwadze, że zarówno Stany Zjednoczone, jak i Unia Europejska to demokracje kierujące się zasadami praworządności i posiadające funkcjonujące mechanizmy kontroli i równowagi;
- B. mając na uwadze, że w zglobalizowanym, złożonym i coraz bardziej wielobiegunowym świecie UE i Stany Zjednoczone w dalszym ciągu powinny odgrywać kluczową i konstruktywną rolę polegającą na umacnianiu prawa międzynarodowego oraz wspólnym rozwiązywaniu konfliktów regionalnych i stawianiu czoła globalnym wyzwaniom;
- C. mając na uwadze, że UE w pełni podtrzymuje swoje zaangażowanie na rzecz multilateralizmu i promowania wspólnych wartości;

Nadrzędne ramy oparte na wartościach

1. przypomina i utrzymuje, że długotrwałe partnerstwo między UE a Stanami

¹ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, s. 226.

² Dz.U. C 117 E z 6.5.2010, s. 198.

³ Dz.U. C 153 E z 31.5.2013, s. 124.

⁴ Dz.U. C 65 z 19.2.2016, s. 120.

⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0435.

⁶ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0493.

⁷ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0492.

Zjednoczonymi opiera się na wspólnych wartościach i na wspólnym ich promowaniu, przy czym wartości te to wolność, praworządność, pokój, demokracja, równość, gospodarka rynkowa, sprawiedliwość społeczna i przestrzeganie praw człowieka, w tym praw mniejszości, a także bezpieczeństwo zbiorowe;

2. podkreśla, że stosunki między UE a Stanami Zjednoczonymi stanowią podstawową gwarancję globalnej stabilności i to na nich zasadzają się nasze wysiłki na rzecz pokoju i stabilności w naszych społeczeństwach od zakończenia drugiej wojny światowej, a także na rzecz ściślejszej wielostronnej współpracy gospodarczej i handlu; uważa, że polityka kierująca się mottem „Najpierw Ameryka!” („America first”) zaszkodzi interesom zarówno UE, jak i Stanów Zjednoczonych;
3. podkreśla, że partnerstwo znacznie wykracza poza politykę zagraniczną i kwestie handlowe sensu stricto, gdyż obejmuje również inne dziedziny, takie jak bezpieczeństwo, sprawy gospodarcze i finansowe, zmiana klimatu, energia, kultura oraz nauka i technologia; podkreśla, że kwestie te są ze sobą ściśle powiązane i należy się nimi zajmować w obrębie tych samych nadrzędnych ram;
4. wyraża zaniepokojenie z powodu rozbieżnych poglądów na temat rozwiązywania globalnych problemów i konfliktów regionalnych, które pojawiły się po wyborze prezydenta D. Trumpa; domaga się jasności co do tego, czy stosunki transatlantyckie, które definiowano na przestrzeni dziesięcioleci, mają dziś wciąż takie samo znaczenie; podkreśla, że nadrzędne ramy naszego partnerstwa, oparte na wartościach, mają decydujące znaczenie dla utrzymania struktur globalnej gospodarki i architektury bezpieczeństwa;

Wzmocnienie partnerstwa

5. przypomina o dużym potencjale i strategicznym znaczeniu tego partnerstwa zarówno dla Stanów Zjednoczonych, jak i dla UE w dążeniu do osiągnięcia wzajemnego dobrobytu i bezpieczeństwa oraz do umocnienia globalnego porządku opartego na zasadach; apeluje o wspieranie dialogu między nami i angażowanie się na rzecz wszystkich aspektów tego partnerstwa; podkreśla, że nasze decyzje i działania mają wpływ na globalną gospodarkę i architekturę bezpieczeństwa, a także na interesy obydwu partnerów;
6. podkreśla, że UE i Stany Zjednoczone są dla siebie nawzajem najważniejszymi partnerami oraz że jednostronne działania prowadzą jedynie do osłabienia partnerstwa transatlantyckiego, które musi być partnerstwem dwóch równych podmiotów;
7. apeluje do wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel, Rady, Komisji i państw członkowskich UE o ściślejszą koordynację polityki UE w stosunku do administracji Stanów Zjednoczonych, aby w przekonujący sposób zademonstrować, że UE jest zwartym i skutecznym partnerem na arenie międzynarodowej;
8. apeluje o jak najszybsze zorganizowanie szczytu z udziałem UE i Stanów Zjednoczonych, aby uzgodnić wspólny program działania w kwestiach dwustronnych oraz globalnych i regionalnych;
9. zdecydowanie wyraża przekonanie, że ustrukturyzowany dialog na temat polityki

zagranicznej, prowadzony na szczeblu transatlantyckim i obejmujący również Parlament Europejski i Kongres Stanów Zjednoczonych, ma kluczowe znaczenie dla struktur transatlantyckich oraz apeluje o rozszerzenie zakresu kwestii z dziedziny polityki zagranicznej, poruszanych w ramach dialogu między UE a Stanami Zjednoczonymi;

10. przypomina o swojej propozycji dotyczącej utworzenia Transatlantyckiej Rady Politycznej na potrzeby systematycznych konsultacji i koordynacji w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, przy czym radzie tej przewodniczyłoby wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawiciel i sekretarz stanu USA, a podstawową formą jej działalności byłyby regularne kontakty na szczeblu dyrektorów ds. politycznych;
11. wyraża zadowolenie z powodu toczących się nieprzerwanie prac w ramach Transatlantyckiego Dialogu Ustawodawców, które służą pogłębieniu stosunków między UE a Stanami Zjednoczonymi w oparciu o dialog parlamentarny i koordynację w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;
12. przypomina, że zarówno w UE, jak i w Stanach Zjednoczonych nasze społeczeństwa są silne, gdyż ich podstawą są różnorodne podmioty, w tym m.in. nasze rządy, parlamenty, różne instytucje polityczne, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, media i grupy religijne; podkreśla, że powinniśmy umacniać więzi łączące nas ponad Oceanem Atlantyckim, aby promować korzyści wynikające z naszego partnerstwa transatlantyckiego, w tym również poprzez odpowiednie finansowanie na różnych szczeblach, unikając koncentracji jedynie na wschodnim i zachodnim wybrzeżu;

Wspólne stawianie czoła globalnym wyzwaniom

13. stoi na stanowisku, że UE i Stany Zjednoczone w dalszym ciągu powinny odgrywać kluczową i konstruktywną rolę polegającą na wspólnym rozwiązywaniu konfliktów regionalnych i stawianiu czoła globalnym wyzwaniom; przypomina o znaczeniu multilateralizmu w rozwiązywaniu globalnych kwestii oraz domaga się rozstrzygnięcia o nich na odpowiednich międzynarodowych forach; wyraża zatem zaniepokojenie, że niedawne decyzje Stanów Zjednoczonych, dotyczące odstąpienia od kluczowych międzynarodowych porozumień, opuszczenia międzynarodowych forów oraz podsycania napięć w handlu, mogą odbiegać od tych wspólnych wartości oraz stanowić obciążenie dla wzajemnych stosunków;
14. zwraca uwagę, że inne ważne mocarstwa światowe, takie jak Rosja i Chiny, posiadają dobrze przemyślane strategie polityczne i gospodarcze, które w wielu przypadkach mogą stanowić zaprzeczenie naszych wartości, wobec czego kwestią ogromnej wagi jest umacnianie partnerstwa między UE a Stanami Zjednoczonymi, ciągłe promowanie naszych wspólnych wartości, w tym przestrzegania prawa międzynarodowego, oraz ustanowienie wspólnej polityki w zakresie sankcji;
15. podkreśla, że bezpieczeństwo ma wiele powiązanych ze sobą wymiarów, a jego definicja obejmuje nie tylko aspekty wojskowe, ale również środowiskowe, energetyczne, handlowe, cybernetyczne, komunikacyjne, zdrowotne, rozwojowe, humanitarne itp.; wyraża przekonanie, że kwestie bezpieczeństwa należy rozpatrywać wspólnie w ramach szerokiego podejścia; w tym kontekście wyraża zaniepokojenie z

powodu decyzji o obniżeniu środków budżetowych, np. na budowanie państwowości w Afganistanie, a także z powodu obniżenia o 50% środków w budżecie Stanów Zjednoczonych na pomoc rozwojową w Afryce;

16. podkreśla znaczenie współpracy, koordynacji i efektów synergii w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony oraz uważa, że podział obciążeń nie powinien koncentrować się jedynie na celu polegającym na przeznaczaniu 2% PKB na obronność; jest przekonany, że NATO wciąż odgrywa decydującą rolę w kwestii bezpieczeństwa zbiorowego w Europie;
17. apeluje do UE o wzmocnienie Europejskiej Unii Obrony i przyspieszenie jej tworzenia, aby wypracować większe efekty synergii w dziedzinie wydatków na obronność; stoi na stanowisku, że ściślejsza współpraca w dziedzinie obrony na szczeblu UE powiększa wkład Europy na rzecz NATO i umacnia nasze więzi transatlantyckie; wobec tego popiera ostatnie wysiłki podejmowane z myślą o wzmocnieniu europejskich struktur obronnych, w tym Europejskiego Funduszu Obronnego i nowo ustanowionej stałej współpracy strukturalnej;
18. ponownie podkreśla potrzebę zacieśnienia współpracy między UE a Stanami Zjednoczonymi w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i obrony;
19. podkreśla potrzebę wspólnego podejścia do kwestii uregulowania działalności platform cyfrowych oraz zadbania o ich większą odpowiedzialność;
20. wskazuje, że ważnym elementem w ramach intensyfikowania wysiłków podejmowanych przez UE i Stany Zjednoczone w dziedzinie przeciwdziałania terroryzmowi jest ochrona infrastruktury krytycznej oraz kompleksowe podejście do zwalczania terroryzmu, również poprzez koordynację na forach globalnych;
21. przypomina, że decydujące znaczenie ma zacieśnianie współpracy w dziedzinie zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;
22. podkreśla, że UE angażuje się na rzecz większego dobrobytu, stabilności, odporności i bezpieczeństwa swoich sąsiadów w pierwszej kolejności przy pomocy środków innych niż wojskowe, zwłaszcza poprzez wdrażanie układów o stowarzyszeniu;
23. pochwała strategiczne ukierunkowanie i zwraca się do Stanów Zjednoczonych o przyłączenie się do dalszych wspólnych działań na Bałkanach Zachodnich;
24. apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych o odgrywanie aktywniejszej i skuteczniejszej roli w procesie rozwiązywania konfliktu na terytorium Ukrainy, a także o popieranie wszelkich wysiłków na rzecz trwałego pokojowego rozwiązania, umożliwiającego poszanowanie jedności, suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy;
25. ponownie podkreśla swoje zaangażowanie na rzecz prawa międzynarodowego i uniwersalnych wartości, w szczególności na rzecz nierozprzestrzeniania broni jądrowej i pokojowego rozstrzygnięcia sporów; podkreśla, że spójność naszej strategii w zakresie nierozprzestrzeniania broni jądrowej ma kluczowe znaczenie dla naszej wiarygodności jako jednego z najważniejszych podmiotów i negocjatorów w skali globalnej;

26. przypomina, że UE jest zdecydowana utrzymać Wspólny kompleksowy plan działania z Iranem, gdyż plan ten stanowi jeden z najważniejszych filarów międzynarodowego systemu służącego nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, mających znaczenie również w przypadku Korei Północnej, a także zasadniczy element bezpieczeństwa i stabilności w regionie; ponownie podkreśla potrzebę bardziej krytycznego przyjrzenia się – w ramach odpowiedniego formatu i na odpowiednich forach – działalności Iranu związanej z pociskami balistycznymi w kontekście stabilności regionu, gdyż działalność ta jest wyłączona z zakresu Wspólnego kompleksowego planu działania; podkreśla, że współpraca transatlantycka dotycząca tej kwestii ma kluczowe znaczenie;
27. wyraża zaniepokojenie z powodu polityki Stanów Zjednoczonych w dziedzinie bezpieczeństwa oraz ich polityki handlowej w Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej, w tym również z powodu próżni politycznej będącej rezultatem wycofania się Stanów Zjednoczonych z Partnerstwa Transpacyficznego, a także z zadowoleniem przyjmuje aktywną politykę handlową UE w tej części świata, również z uwagi na równowagę polityczną;
28. wyraża zadowolenie z powodu podjęcia nowego dialogu na wysokim szczeblu z Koreą Północną i przypomina, że rozmowy te powinny mieć na celu pokojowe zażegnanie napięć, a tym samym dążenie do pokoju w skali regionalnej i globalnej oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności; podkreśla, że jednocześnie musimy utrzymać presję na Koreę Północną, dopóki kraj ten nie zrezygnuje ze swoich ambicji nuklearnych;
29. apeluje o zacieśnienie współpracy między UE a Stanami Zjednoczonymi w dziedzinie pokojowego rozwiązywania konfliktów regionalnych i zakończenia wojny zastępczej w Syrii, gdyż brak wspólnej strategii może być ze szkodą dla pokojowego rozwiązywania konfliktów, a także zwraca się do wszystkich zaangażowanych stron o niepodejmowanie działań mogących doprowadzić do pogorszenia sytuacji; ponownie potwierdza nadrzędny charakter procesu genewskiego, prowadzonego pod przewodnictwem ONZ, w kwestii rozwiązania konfliktu w Syrii, co jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2254, wynegocjowaną przez strony konfliktu przy wsparciu najważniejszych podmiotów międzynarodowych i regionalnych; apeluje o pełne wdrożenie i przestrzeganie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, które są łamane przez kraje będące uczestnikami negocjacji z Astany;
30. przypomina, że UE opowiada się za wznowieniem konstruktywnego procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie z myślą o rozwiązaniu dwupaństwowym oraz domaga się unikania wszelkich działań torpedujących te wysiłki; podkreśla, że kwestia Jerozolimy musi zostać rozwiązana w ostatecznym porozumieniu pokojowym między Izraelczykami a Palestyńczykami; podkreśla, że należy wzmocnić wspólny plan działania;
31. ponownie podkreśla, że mamy wspólne interesy w Afryce, gdzie musimy zwiększyć nasze wsparcie z myślą o dobrych rządach, demokracji, prawach człowieka i bezpieczeństwie;
32. wskazuje na nasze wspólne interesy polityczne, gospodarcze i w dziedzinie bezpieczeństwa w odniesieniu do Chin i Rosji, a także przypomina, że wspólne działania, w tym również na szczeblu WTO, mogłyby pomóc w rozwiązaniu problemu

braku równowagi w globalnych umowach handlowych charakteryzujących się zagranicznymi ambicjami, jak w przypadku Ukrainy i jedwabnego szlaku;

33. uważa, że kwestiami związanymi z migracją należy się zajmować w ramach współpracy, partnerstwa i ochrony praw człowieka, ale również poprzez zarządzanie szlakami migracyjnymi i stosowanie globalnego podejścia na szczeblu ONZ;
34. opowiada się za zacieśnianiem współpracy między UE a Stanami Zjednoczonymi w dziedzinie energii w oparciu o ramy, jakie stanowi Rada ds. Energii UE–USA;
35. ubolewa z powodu wycofania się Stanów Zjednoczonych z porozumienia paryskiego, ale wyraża uznanie dla nieustających wysiłków osób fizycznych, przedsiębiorstw, miast i poszczególnych stanów w USA;
36. zachęca do dalszej współpracy w dziedzinie innowacji, nauki i technologii;

o

o o

37. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, ESDZ, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz krajów przystępujących i kandydujących, a także prezydentowi, Senatowi i Izbie Reprezentantów Stanów Zjednoczonych.